VAKVERENIGING
BRANDWEER
VRIJWILLIGERS

Aan: Veiligheids-en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
T.a.v. het dagelijks bestuur
Postbus 5364
6802 EJ Arnhem

Datum : 18 januari 2021
Onderwerp : onrechtmatige inperking vrijheid van meningsuiting
Bijlage(n) : brief VGGM 3 december 2020
Kopie aan : de ondernemingsraad VGGM; de gemeentebesturen in de VGGM

Geachte leden van het dagelijks bestuur van de VGGM,

De Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (hierna: VBV) heeft kennisgenomen van een brief, d.d. 3 december 2020, kenmerk: 201201-0010, van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (hierna VGGM) gericht aan alle Brandweer Vrijwilligers van de post Ede- Stadspoort. Met de inhoud van die brief en daarnaast het mondeling dreigen met sancties als schorsing e.d., worden de grenzen van het maatschappelijk betamelijke overschreden, aldus de VBV. In dit schrijven motiveren wij onze bevinding en dienen op grond daarvan bezwaar in.

In de kern gaat de inhoud van de brief van de VGGM over de aanstaande veranderingen in de repressieve brandweerzorg in het verzorgingsgebied van Ede-Stad in het algemeen en de consequenties daarvan voor de post Ede-Stadspoort in het bijzonder. De VGGM wijst op vermeende gedragingen van de Vrijwilligers van de post Stadspoort, de hierdoor ontstane onrust en een aantal afspraken om de samenwerking weer te normaliseren.

Vrijwilligers van de post Ede-Stadspoort nemen hun werk en inzet voor de brandweer uiterst serieus en doen dat al 25 jaar naar volle tevredenheid van de burgers in Ede en omstreken.
De Vrijwilligers werden begin 2020 overrompeld met de veranderingen en de voorgenomen sluiting van de post Ede-Stadspoort. De plannen stuitten op groot onbegrip, niet alleen bij de Vrijwilligers, ook de VBV en de gemeenteraad van Ede uitten gefundeerde bedenkingen. Daarnaast was de ondernemingsraad van de VGGM in zijn advies[1] ook van mening dat de plannen nog onvoldoende waren uitgewerkt en er te veel onduidelijkheid was over de consequenties voor de Vrijwilligers.

In de brief geeft de VGGM een opsomming van gedragingen van de Vrijwilligers van de post Ede-Stadspoort waardoor de veiligheid van personeel en burgers in gevaar kon komen. Deze beschuldigingen zijn ernstig, maar onvoldoende concreet en feitelijk onderbouwd om te kunnen beoordelen of in dit verband aan de Vrijwilligers van de post Ede-Stadspoort een dergelijk, zwaarwegend verwijt kan worden gemaakt, dan wel dat de gedragingen kunnen worden aangemerkt als plichtsverzuim. Het ontbreken van een deugdelijke vaststelling van de feiten maakt het dreigen met schorsing door de VGGM, zoals dat mondeling is gebeurd tijdens de korpsavond op 3 december 2020, volstrekt onacceptabel.

Voorts geeft de VGGM in haar brief een opsomming van een aantal afspraken om (verdere) onrust te voorkomen en de samenwerking weer te normaliseren. Benadrukt wordt dat deze afspraken de regel zijn en gelden voor iedereen binnen de VGGM. Volledigheidshalve herhalen wij ze hier:

A. veiligheid van personeel en burgers dient ten alle tijden prioriteit nr. 1 te zijn;
B. discussie over de objectieve criteria en toekomstige sluiting worden via de lijn, dus met mij of direct leidinggevenden gevoerd;
C. extern betrokkenen, zoals media, raads- of collegeleden, bedrijven of andere organisaties en VBV worden niet actief opgezocht en benaderd;

Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV)

Bezoek : Larikslaan 1
3833 AM Leusden
Post : Postbus 290
3830 AG Leusden

Telefoon : 033 - 49 62 768
Fax : 033 - 49 62 777
Home : www.brandweervrijwilligers.nl
E-mail : info@brandweervrijwilligers.nl

Fiscaal : 81.86.45.167
KvK-nummer : 08168567
Bank: NL16 RABO 0309 1304 25

D. als bovengenoemde externen jou of de post opzoeken, verwijs je door naar mij of direct leidinggevenden zoals deze regel voor iedereen in onze organisatie geldt;
E. brandweeracties / gebruik van materieel afwijkend van interne regels zijn niet toegestaan

Onze reactie op deze afspraken luidt als volgt:

a) De veiligheid van collega's en burgers is één van de meest belangrijkste kernwaarden voor Brandweer Vrijwilligers, ook voor de Vrijwilligers van de post Ede-Stadspoort. Daarover bestaat geen enkele twijfel. Verder dienen Brandweer Vrijwilligers zich in een democratische rechtsstaat niet onnodig belemmerd te voelen om hun mening te geven als het maatschappelijk belang in adequate brandweerzorg onderwerp van een publiek debat is geworden. Als de VGGM deze veiligheid wil verbeteren moet je vrijuit kunnen spreken. Daar is met bovenstaande afspraken geen sprake van en worden de Vrijwilligers onevenredig beperkt in hun recht op vrijheid van meningsuiting.
b) Als het gaat om de discussie over 'objectieve criteria' en een toekomstbestendig kwaliteitsniveau van brandweerzorg voor Ede-Stad hebben we kennisgenomen van de rapportage[2] 'Organisatie Brandweerzorg Ede-Stad' van 10 oktober 2020, die de VVGM heeft verstrekt aan de gemeente Ede. Wij merken op dat de VGGM daarin telkens verwijst naar de 'Visie op basisbrandweerzorg' van de VGGM uit 2014 in plaats van naar actuele ontwikkelingen[3] m.b.t. de kwaliteit van de brandweerzorg zoals onder meer de nieuwe landelijke uniforme systematiek voor dekkingsplannen, waarin gebiedsgerichte opkomsttijden en slagkracht het uitgangspunt zijn. Verder blijven de aanbevelingen[4] van de Inspectie Justitie en Veiligheid (IJenV) n.a.v. de geconstateerde knelpunten m.b.t. het aan deze Visie gerelateerde dekkingsplan van de VGGM onbenoemd. Dat vindt de VBV niet correct. Vooral in relatie tot het beoogde doel; het komen tot 'toekomstbestendige brandweerzorg' voor Ede-Stad.
c) Het middels deze 'afspraken' medewerkers beletten om contact op te nemen met extern betrokkenen zoals raads- of collegeleden, bedrijven of andere organisaties in het algemeen en de VBV – als belangenbehartiger - in het bijzonder, berust niet op enige contractuele verplichting die een Vrijwilliger heeft op grond van zijn aanstelling. Bovendien is deze beperking in strijd met in verdragen en Grondwet erkende rechten tot meningsuiting.
d) Er bestaat geen enkele contractuele verplichting, noch bestaat er een specifieke (wets)bepaling die de inmenging van de VGGM in de contacten tussen haar medewerkers en hun belangenvertegenwoordiger(s) rechtvaardigt. Van een goed werkgever mag worden verwacht dat hij rekening houdt met de gerechtvaardigde belangen en grondrechten van zijn werknemers. Dat is hier geenszins het geval.
e) De VGGM zinspeelt met de lezing over 'onacceptabele brandweeracties' kennelijk op het gebruik van brandweermaterieel voor het organiseren van een 'waterfeest' in de zomerperiode.
De VBV vindt het spijtig dat het gebruik van materieel t.b.v. een traditie binnen de lokale samenleving, nu door de VGGM als 'misbruik' wordt gekwalificeerd.

Samengevat

Naar de mening van de VBV kan de voor een democratische rechtstaat noodzakelijke participatie van de burgers – in dit geval Brandweer Vrijwilligers - slechts worden bereikt indien deze zich open kunnen uiten en vrijelijk met elkaar van gedachten kunnen wisselen. De VBV acht het daarom ontoelaatbaar dat de VGGM met bovengenoemde 'afspraken' een klimaat schept waarin van de medewerker wordt verwacht dat deze zijn uitingen eerst aan de leiding dient voor te leggen, omdat dan een vorm van preventief toezicht op de inhoud van meningsuitingen zou kunnen ontstaan, die in strijd is met in verdragen en Grondwet erkende rechten tot meningsuiting. Dit is niet alleen onbehoorlijk maar creëert ook een sfeer van onveiligheid.

Medewerkers van de VGGM moeten kunnen vertrouwen op de professionaliteit van hun leidinggevenden. De rechtmatigheid van voorschriften dient te worden getoetst aan de beginselen van goed werkgeverschap (artikel 7:611 BW). Van een goed werkgever mag in dat verband worden verwacht dat hij rekening houdt met de gerechtvaardigde belangen van zijn werknemers en dat hij beperkingen als de onderhavige niet ruimer stelt dan absoluut noodzakelijk is en dat hij dit deugdelijk motiveert. Op grond van de omstandigheden stellen wij vast dat hiervan geen sprake is en de afspraken/voorschriften in strijd zijn met de rechten van de medewerkers.

Derhalve kwalificeren wij de door de VGGM geformuleerde afspraken in de brief van 3 december 2020 als onrechtmatig en ontoelaatbaar. Op grond van deze conclusie verzoeken wij de VGGM met klem om;

1. de inhoud van de brief van 3 december 2020 te herroepen;
2. schriftelijke excuses aan te bieden aan de ontvangers van de brief;
3. in een plan van aanpak of voorgenomen besluit aan te geven hoe de VGGM op genormaliseerde wijze verder denkt te gaan met het verbeteren van de relatie tussen haar en het Vrijwillige personeel.

Daartoe stellen wij een redelijke termijn van twee weken na dagtekening van deze brief.

Met vriendelijke groet,
Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers.



Marcel Dokter
voorzitter

[1] Advies ondernemingsraad VGGM inzake project Beroepsorganisatie Arnhem en Ede-stad, 7 augustus 2020.
[2] VGGM rapport 'Organisatie brandweerzorg Ede-Stad', 10 oktober 2020.
[3] Zie onderwerp 'kwaliteit brandweerzorg' in brief Minister van JenV van 18 februari 2020, Kamerstuk 29517, nr. 189.
[4] Zie de bevindingen van de Inspectie JenV op p. 7 en 8 in het regiobeeld van de VGGM, 23 mei 2018.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

De heer [redacted]
Ede Gld

Datum : 3 december 2020
Uw kenmerk : 712568
Ons kenmerk : 201201-0010
Contactpersoon : HRM
Doorkiesnummer [redacted]

Onderwerp: post Ede-Stadspoort

Beste [redacted],

In de afgelopen maanden is veelvuldig gesproken over de veranderingen binnen onze beroeps brandweerorganisatie die ook effecten op de post Stadspoort hebben. De gemeenteraad van Ede heeft op 12 november o.a. tijdens de bespreking van de begroting/perspectiefnota besloten sluiting van post Stadspoort met een jaar uit te stellen en a.d.h.v. objectieve criteria de toegevoegde waarde van Post Stadspoort te beoordelen.

Over deze objectieve criteria wil ik graag met jullie in gesprek. Echter voordat we met elkaar tot een constructief gesprek kunnen komen wil ik eerst even wat duidelijk maken.

Ik heb begrepen en ondervonden dat vrijwilligers van post Stadspoort in 2020 niet in alle openheid met elkaar hebben gesproken. Met name als het gaat in communicatie(uitingen) buiten de post; naar collega vrijwilligers van andere posten, naar media, burgers en bedrijven/instellingen. Hierbij zijn grenzen van het acceptabele overschreden. Dat heeft geleid tot vragen en zelfs grote onrust. Onrust die niet goede komt voor de veiligheid in het operationele veld. Openlijk worden de veranderingen binnen onze brandweer in twijfel getrokken en wordt men op het verkeerde spoor gezet. De wijze waarop hierover is gecommuniceerd is onacceptabel. Ook onacceptabel is dat brandweeracties worden uitgevoerd met brandweermaterieel afwijkend van onze interne afspraken waarbij vooraf geen toestemming is gevraagd en de veiligheid van personeel en burgers in gevaar kon komen.

Ik begrijp dat het sluiten van de post Stadspoort grote gevolgen heeft voor jou en je collega's. Ik besef dat terdege. Tegelijkertijd vind ik het onacceptabel dat vanaf heden, met het genomen besluit van de gemeenteraad, zonder mijn medeweten contact wordt gezocht met de media, gemeenteraad of raadsleden, college of collegeleden, VBV, bedrijven/instellingen en ploegcommandanten van omliggende posten. Wij voeren met elkaar een open en transparant proces omtrent de organisatieverandering. De ploegcommandant van de post Stadspoort maakte onderdeel uit van de projectgroep. Daarmee volgen wij samen een open en transparant besluitvormingsproces, waarbij vanzelfsprekend ook de OR is betrokken.

Bezoekadres
Eusebiusbuitensingel 43
6828 HZ Arnhem

Postadres
Postbus 5364
6802 EJ Arnhem

Telefoon 0800 8446000
www.vggm.nl

Om (verdere) onrust te voorkomen en onze samenwerking weer te normaliseren, zijn op 3 december 2020 de volgende afspraken van kracht:

- veiligheid van personeel en burgers dient ten alle tijden prioriteit 1 te zijn;
- discussie over de objectieve criteria en toekomstige sluiting worden via de lijn, dus met mij of direct leidinggevenden gevoerd;
- extern betrokkenen, zoals media, raads- of collegeleden, bedrijven of andere organisaties en VBV worden niet actief opgezocht en benaderd;
- als bovenvermelde externen jou of de post opzoeken, verwijs je door naar mij of direct leidinggevenden zoals deze regel voor iedereen in onze organisatie geldt;
- brandweeracties / gebruik van materieel afwijkend van interne regels zijn niet toegestaan.

Ook al pakken besluiten nadelig uit voor jou en ben je het er niet mee eens, dan kan je daarover altijd met mij in gesprek. Bovenstaande afspraken zijn de regel en gelden voor iedereen binnen onze organisatie! Alleen op die wijze kunnen we de komende periode met elkaar constructief het gesprek blijven voeren over de toegevoegde waarde van post Stadspoort.

Mocht je naar aanleiding van deze brief nog vragen of opmerkingen hebben, dan kun je contact opnemen met je clustercommandant, [redacted].

Met vriendelijke groet,

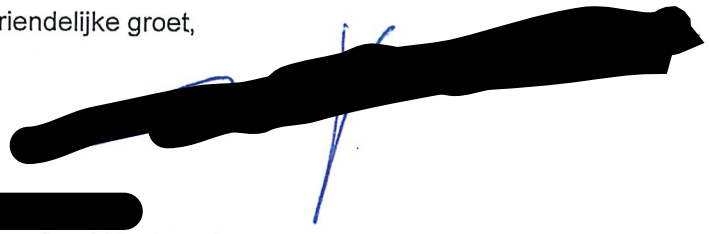

[redacted]
Afdelingshoofd Incidentbestrijding

i.a.a.: HRM, BRW/W. [redacted]